

Bulova algebra

October 28, 2021

\mathcal{B}^{\wedge}

Neka je $\mathcal{B} = (B, +, \cdot, ', 0, 1)$ uređena šestorka u kojoj je B neprazan skup, $+$ i \cdot dve binarne operacije skupa B , $'$ unarna operacija skupa B , a 0 i 1 dva različita elementa (konstante) skupa B . Tada je \mathcal{B} **Bulova algebra** ako za svako $a, b, c \in B$ važe

$$(\{\top, \perp\}, \vee, \wedge, \neg, \perp, \top)$$

AKSIOME BULOVE ALGEBRE:

BA1: komutativnost

$$a + b = b + a, \quad a \cdot b = b \cdot a;$$

BA2: distributivnost

$$p \vee (q \wedge r) = (p \vee q) \wedge (p \vee r)$$

$$a \cdot (b + c) = a \cdot b + a \cdot c, \quad a + (b \cdot c) = (a + b) \cdot (a + c);$$

BA3: neutralni element

$$a + 0 = a, \quad a \cdot 1 = a;$$

BA4: inverzni element (komplement)

$$a + a' = 1, \quad a \cdot a' = 0.$$

U svakoj Bulovoj algebri je broj elemenata oblika 2^n , $n \in \mathbb{N}$. Dakle, ne postoji Bulova algebra sa na primer 6 elemenata, već samo sa 2, 4, 8, 16, ... elemenata.

Princip dualnosti: Dva tvrđenja su dualna ako se jedno iz drugog može dobiti zamenom svih pojavljivanja + sa ·, · sa +, 0 sa 1 i 1 sa 0.

Može se primetiti da su sve aksiome Bulove algebre dualne. Zbog toga će i sve teorema Bulove algebre biti dualane. To znači da ako se dokaze neka teorema time je automatski dokazana i njoj dualna teorema.

OSNOVNE TEOREME BULOVE ALGEBRE $\mathcal{B} = (B, +, \cdot, ', 0, 1)$:

$$(a+i)(a+a')$$

$$= x\alpha + x\alpha'$$

BT1: zakon idempotentnosti

$$\text{hosti} \quad \begin{array}{l} \text{Bsp: } \underline{\underline{a+a=a}}, \quad a \cdot a = a; \quad \underline{\underline{a+1=(a+1) \cdot 1}} \\ \underline{\underline{a+a=a}} \quad \underline{\underline{a \cdot a = a}} \quad \underline{\underline{a+1=(a+1) \cdot 1}} \end{array}$$

BT2: ograničenost

$$\underline{a+1=1}, \quad a \cdot 0 = 0; \quad \begin{aligned} &= (a+1) \cdot a + (a+1) \cdot a' \\ &= a(a+1) + a'(a+1) \\ \text{Bsp: } &= (a \cdot a + a \cdot 1) + (a' \cdot a + a' \cdot 1) \end{aligned}$$

BT3: *apsorbcija*

$$a + a \cdot b = a, \quad a \cdot (a + b) = a; \quad \begin{aligned} &= (a + a) + (a \cdot a' + a') \\ &= a + (0 + a') = a + (a' + 0) \end{aligned}$$

BT4

$$a + a' \cdot b = a + b, \quad a \cdot (a' + b) = a \cdot b; \quad \underline{\underline{= a + a' = 1}}$$

BT5: asocijativnost

$$(a + b) + c = a + (b + c), \quad (a \cdot b) \cdot c = a \cdot (b \cdot c)$$

$$\text{BT3: } \underline{a+a \cdot b} = a \cdot 1 + ab \\ = a(1+b) = a \cdot (b+1)$$

$$\begin{aligned} \cdot c); \quad &= a \cdot 1 = \underline{\underline{a}} \\ \text{Bt4: } \quad &\underline{a+a'b} = (a+a')(a+b) \\ &= 1 \cdot (a+b) \\ &= (a+b) \cdot 1 = a+b \end{aligned}$$

BT6: jedinstvenost komplementa

$$\begin{aligned} a' + \underline{a} &= 1 \quad \wedge \quad a' \cdot \underline{a} = 0 \Rightarrow a = (a')' \\ (\underline{a+x}) &= 1 \quad \wedge \quad a \cdot \underline{x} = 0 \Rightarrow x = a'; \\ 0+1 &= 1 \quad \wedge \quad 0 \cdot 1 = 0 \Rightarrow 1 = 0^1 \end{aligned}$$

BT6:

BT7: involucja

$$(a')' = a;$$

BT8:

$$0' = 1, \quad 1' = 0;$$

BT7:

BT9: De Morganovi zakoni

$$(a+b)' = a' \cdot b', \quad (a \cdot b)' = a' + b'.$$

$$\begin{aligned} X &= X \cdot 1 = X (a+a') = \\ &= Xa + Xa' = \underline{ax} + Xa' \\ &= 0 + Xa' = a \cdot a' + Xa' \\ &= a'a + a'x = a'(a+x) \\ &= a' \cdot 1 = \underline{a'} \end{aligned}$$

$$\begin{array}{c} \frac{a+a'=1 \quad \wedge \quad a \cdot a'=0}{a'+a=1 \quad \wedge \quad a \cdot a=0} \\ \hline \Rightarrow a = (a')' \end{array}$$

BT8:

$$\begin{aligned} 0+1 &= 1 \quad \wedge \quad 0 \cdot 1 = 0 \\ \Rightarrow 1 &= 0^1 \end{aligned}$$

Dokaz:

BT1: $a + a = a$

$$a \stackrel{BA3}{=} a + 0 \stackrel{BA4}{=} a + a \cdot a' \stackrel{BA2}{=} (a + a) \cdot (a + a') \stackrel{BA4}{=} (a + a) \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} a + a;$$

BT2: $a + 1 = 1$

$$a + 1 \stackrel{BA3}{=} (a + 1) \cdot 1 \stackrel{BA1}{=} 1 \cdot (a + 1) \stackrel{BA4}{=} (a + a') \cdot (a + 1) \stackrel{BA2}{=} a + a' \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} a + a' \stackrel{BA4}{=} 1;$$

BT3: $a + a \cdot b = a$

$$a + a \cdot b \stackrel{BA3}{=} a \cdot 1 + a \cdot b \stackrel{BA2}{=} a \cdot (1 + b) \stackrel{BA1}{=} a \cdot (b + 1) \stackrel{BT2}{=} a \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} a;$$

BT4: $a + a' \cdot b = a + b$

$$a + a' \cdot b \stackrel{BA2}{=} (a + a') \cdot (a + b) \stackrel{BA4}{=} 1 \cdot (a + b) \stackrel{BA1}{=} (a + b) \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} a + b;$$

$$\text{BT5: } (a + b) + c = a + (b + c)$$

$$\begin{aligned}(a + b) + c &\stackrel{BA3}{=} ((a + b) + c) \cdot 1 \stackrel{BA4}{=} ((a + b) + c) \cdot (a + a') \\&\stackrel{BA1, BA2}{=} (a \cdot (a + b) + a \cdot c) + (a' \cdot (a + b) + a' \cdot c) \\&\stackrel{BT3, BA2}{=} (a + a \cdot c) + ((a' \cdot a + a' \cdot b) + a' \cdot c) \\&\stackrel{BA1, BT3, BA4}{=} a + ((0 + a' \cdot b) + a' \cdot c) \\&\stackrel{BA1, BA3}{=} a + (a' \cdot b + a' \cdot c) \stackrel{BA2}{=} a + a' \cdot (b + c) \stackrel{BT4}{=} a + (b + c);\end{aligned}$$

$$\text{BT6: } (a + x = 1 \wedge a \cdot x = 0) \implies x = a'$$

Neka je $a + x = 1 \wedge a \cdot x = 0$.

$$\begin{aligned}x &\stackrel{BA3}{=} x \cdot 1 \stackrel{BA4}{=} x \cdot (a + a') \stackrel{BA2}{=} x \cdot a + x \cdot a' \stackrel{BA1}{=} a \cdot x + a' \cdot x \stackrel{pp.}{=} 0 + a' \cdot x \\&\stackrel{BA4}{=} a \cdot a' + a' \cdot x \stackrel{BA1}{=} a' \cdot a + a' \cdot x \stackrel{BA2}{=} a' \cdot (a + x) \stackrel{pp.}{=} a' \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} a';\end{aligned}$$

$$\text{BT7: } (a')' = a$$

Iz BA4 sledi

$$a + a' = 1 \wedge a \cdot a' = 0 \stackrel{BA1}{\implies} a' + a = 1 \wedge a' \cdot a = 0 \stackrel{BT6}{\implies} a = (a')';$$

BT8: $0' = 1$

Iz BT2 i BA3 sledi

$$0 + 1 = 1 \wedge 0 \cdot 1 = 0 \xrightarrow{BT6} 1 = 0';$$

BT9: $(a + b)' = a' \cdot b'$

$$\begin{aligned}(a + b) + a' \cdot b' &\stackrel{BA2}{=} ((a + b) + a') \cdot ((a + b) + b') \\&\stackrel{BA1, BT5}{=} ((a + a') + b) \cdot (a + (b + b')) \\&\stackrel{BA4}{=} (1 + b) \cdot (a + 1) \stackrel{BA1, BT2}{=} 1 \cdot 1 \stackrel{BA3}{=} 1,\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}(a + b) \cdot a' \cdot b' &\stackrel{BA1, BA2}{=} a \cdot (a' \cdot b') + b \cdot (a' \cdot b') \\&\stackrel{BA1, BT5}{=} (a \cdot a') \cdot b' + (b \cdot b') \cdot a' \\&\stackrel{BA4}{=} 0 \cdot b' + 0 \cdot a' \stackrel{BA1, BT2}{=} 0 + 0 \stackrel{BA3}{=} 0.\end{aligned}$$

Dakle, $(a + b) + a' \cdot b' = 1 \wedge (a + b) \cdot a' \cdot b' = 0 \xrightarrow{BT6} (a + b)' = a' \cdot b'.$

U Bulovoj algebri $\mathcal{B} = (B, +, \cdot, ', \underline{0}, \underline{1})$ relacija $\leq \subseteq B^2$ definisana na sledeći način:

$$\forall a, b \in B, | a \leq b \iff a + b = b |$$

$$R: a \leq a \iff a + a = a \quad \text{BT1}$$

je relacija poretnka.

Dokaz:

Refleksivnost: $\forall a \in B, a \leq a$ jer je po BT1 $a + a = a$.

Antisimetričnost:

$$a \leq b \wedge b \leq a \implies a + b = b \wedge b + a = a \implies a = b + a \stackrel{BA1}{=} a + b = b.$$

Tranzitivnost:

$$a \leq b \wedge b \leq c \implies a + b = b \wedge b + c = c$$

$$\implies a + c = a + (b + c) \stackrel{BT5}{=} (a + b) + c = b + c = c \implies a \leq c.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} T: a \leq b \wedge b \leq c \implies a \leq c ? \\ a \leq b \wedge b \leq c \implies a + b = b \wedge b + c = c \\ \implies a + c = a + (b + c) = (a + b) + c \\ = b + c = c \\ \implies a \leq c \end{array} \right.$$

Kada se govori o relaciji poretnka Bulove algebre misli se na ovu relaciju.

Pod Haseovim dijagramom Bulove algebre podrazumeva se Haseov dijagram ove relacije poretnka. U odnosu na nju 0 je najmanji, a 1 najveći elemenat.

Podalgebra Bulove algebре $\mathcal{B} = (B, +, \cdot, ', 0, 1)$ je svaka Bulova algebra $\mathcal{B}_1 = (B_1, +, \cdot, ', 0, 1)$ gde je $B_1 \subseteq B$, a operacije iz \mathcal{B}_1 su restrikcije operacija iz \mathcal{B} .

Konstante 0 i 1 u podalgebri \mathcal{B}_1 su iste kao konstante 0 i 1 u Bulovoj algebri \mathcal{B} .

Svaka Bulova algebra ima trivijalne podalgebre $(\{0, 1\}, +, \cdot, ', 0, 1)$ i samu sebe.

$$\begin{aligned} & (\mathcal{B}, (+, \cdot, ', 0, 1), (0, 1)) \\ & (\mathcal{B}_1, (+, \cdot, ', 0, 1), (0, 1)) \end{aligned}$$

$$\mathcal{B}_1 \subseteq \mathcal{B}$$

\top	\top	\perp
\perp	\perp	\perp
\top	\top	\perp

\vee	\top	\perp
$+$	\top	\perp
\top	\top	\top

\neg	\top	\perp
\perp	\perp	\top
\top	\perp	\top

PRIMERI BULOVIH ALGEBRI:

$$(p \vee q \Leftrightarrow \perp) \Leftrightarrow (p \Rightarrow q)$$

1. **Bulova algebra iskaznog računa** je uređena šestorka $(I, \vee, \wedge, \neg, \perp, \top)$, gde je $I = \{\perp, \top\}$ i gde su \vee, \wedge i \neg poznate operacije iskaznog racuna - disjunkcija, konjukcija i negacija. Umesto $\perp, \top, \vee, \wedge$ i \neg često se koriste redom oznake $0, 1, +, \cdot$ i $'$.

Relacija poretna \leq u ovoj algebri je: $p \leq q$ akko $p \vee q \Leftrightarrow q$ akko $p \Rightarrow q$.

$$p \leq q \text{ akko } p \Rightarrow q$$

Ova Bulova algebra ima smo jednu trivijalnu podalgebru - samu sebe.

$$(B, +, \circ, ', 0, 1) \quad p, q \in \{\perp, \top\}$$

$$(\{\perp, \top\}, \vee, \wedge, \neg, \perp, \top)$$

$$BA1: p \vee q \Leftrightarrow q \vee p$$

$$p \wedge q \Leftrightarrow q \wedge p$$

$$BA3: \begin{array}{l} p \vee \perp \Leftrightarrow p \\ p \wedge \top \Leftrightarrow p \end{array}$$

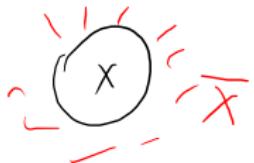
$$BA2: p \vee (q \wedge r) \Leftrightarrow (p \vee q) \wedge (p \vee r)$$

$$p \wedge (q \vee r) \Leftrightarrow (p \wedge q) \vee (p \wedge r)$$

$$BA4: p \vee \neg p \Leftrightarrow \top$$

$$p \wedge \neg p \Leftrightarrow \perp$$

2. Bulova algebra "partitivni skup" je uređena šestorka $(\mathcal{P}(A), \cup, \cap, \bar{\cdot}, \emptyset, A)$, gde je A proizvoljan neprazan skup, a $\mathcal{P}(A)$ partitivni skup, skupa A .

Relacija poretku \leq u ovoj algebri je: $X \leq Y$ akko $X \cup Y = Y$ akko $X \subseteq Y$.

$$(B, +, \circ, ;, \circ, ,) \quad A \neq \emptyset$$

$$(\mathcal{P}(A), \cup, \cap, \bar{}, \emptyset, A) \text{ и } \text{БА4: } X \cup \bar{X} = A$$

$$\text{BA}_1: \quad X \cup Y = Y \cup X \quad \checkmark$$
$$X \cap Y = Y \cap X$$

$$X \cap \overline{X} = \emptyset$$

$$BA_2 \models X \cup (Y \cap Z) = (X \cup Y) \cap (X \cup Z)$$

$$a \leq b \Leftrightarrow a + b = b$$

$$X \subseteq Y \Leftrightarrow X \subseteq Y$$

$$\text{BA}_3 : \quad X \cup \emptyset = X$$

$$A \cup (A \cap B) = A$$

$$A + A \cdot B = A$$

$$\text{A} \cap (\text{A} \cup \text{B}) = \text{A}$$

~~in my~~ B x

3. Bulova algebra delitelja broja 30 je uređena šestorka

$$(B, +, \cdot, 1, 0, 1) \\ (D_{30}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30)$$

$\left(D_{30}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$, gde je $D_{30} = \{1, 2, 3, 5, 6, 10, 15, 30\}$.

Relacija poretnika \leq u ovoj algebri je: $x \leq y$ akko $NZS(x, y) = y$ akko
 $x | y.$

Podalgebre su osim trivijalnih $\left(D_{30}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$ i

$\left(\{1, 30\}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$ još i

$\left(\{1, 30, 2, 15\}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$,

$\left(\{1, 30, 3, 10\}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$ i

$\left(\{1, 30, 5, 6\}, NZS, NZD, \frac{30}{x}, 1, 30 \right)$.

Neka je n prirodan broj različit od 1 i neka je $D_n = \{k \in \mathbb{N} \mid k \mid n\}$ (skup svih delitelja broja n). Uređena šestorka $(D_n, NZS, NZD, \frac{n}{x}, 1, n)$ je

D_6

Bulova algebra akko je $n = p_1 \cdot p_2 \cdot \dots \cdot p_n$, gde su p_1, p_2, \dots, p_n međusobno različiti prosti brojevi.

D_7

Primer: Da li je $(D_{18}, NZS, NZD, \frac{18}{x}, 1, 18)$ Bulova algebra?

D_4

$4=2 \cdot 2$

Kako je $18 = 2 \cdot \underline{3 \cdot 3}$ po prethodnom sledi da ovo nije Bulova algebra.

$$30 = \underline{2 \cdot 3 \cdot 5}$$

BULOVI IZRAZI I POLINOMI

$$(B \oplus, 0', 0, 1)$$
$$(1, T, 0, V, X, -1, \perp, \top)$$

Neka je $\mathcal{B} = (B, +, \cdot, ', 0, 1)$ Bulova algebra

Konstanta skupa B je proizvoljan element skupa B . **Promenljiva** skupa B je simbol koji se može zameniti bilo kojim elementom skupa B .

Bulovi izrazi:

1. Bulove promenljive i Bulove konstante su Bulovi izrazi.

$$x, y, 1, 0$$

$$(x+y), (1 \cdot y), x$$

2. Ako su A i B Bulovi izrazi onda su to i $(A+B)$, $(A \cdot B)$, A' i B' . $((x+y) \cdot (z'))$, $(1 \cdot y')$

3. Bulovi izrazi se dobijaju konačnom primenom 1. i 2.

$x'y + x'yz, xy + yz'$, ... **Primer:** $((x'+y) \cdot z)$ jeste Bulov izraz, dok $x + y' +$ nije Bulov izraz.

Monom je promenljiva ili njena negacija.

$x, y, z, u, x', y', z', u'$, ... **Primer:** $x, y, z, u, x', y', z', u', \dots$

Elementarna konjukcija (EK) je konjukcija (proizvod) monoma.

Elemenat 1 Bulove algebre je elementarna konjukcija.

Primer: $x, xy', x'yz, 1, \dots$

$$x, y, z, x', y', z'$$

$$x+y, x+y'+z, \dots$$

$$(x \cdot y) (x+y'+z), \dots$$

Disjunktivna normalna forma (DNF) je disjunkcija (zbir) konačno mnogo elementarnih konjukcija.

Primer: $xy' + x' + xyz$, xy' , 1, ...

Savršena elementarna konjukcija u odnosu na promenljive x_1, x_2, \dots, x_n je elementarna konjukcija u kojoj se javlja svaka od tih promenljivih (negirana ili ne).

Savršena disjunktivna normalna forma (SDNF) u odnosu na promenljive x_1, x_2, \dots, x_n je disjunktivna normalna forma u kojoj učestvuju samo (različite) savršene elementarne konjukcije u odnosu na te promenljive.

Primer: $xyz + x'yz + x'y'z$ je SDNF u odnosu na promenljive x, y, z .

Analogno se definišu elementadna disjunkcija (ED), konjuktivna normalna forma (KNF), savršena elementadna disjunkcija i savršena konjuktivna normalna forma (SKNF).

Svaki Bulov izraz se može svesti na DNF i KNF i pri tome DNF i KNF nisu jedinstveno određeni.

SDNF i SKNF su jedinstveno određeni u odnosu na zadati skup promenljivih koje se pojavljuju u izrazu.

OPIS POSTUPKA NALAŽENJA DNF I SDNF:

DNF

1. Koristeći De Morganove zakone (BT9) i zakon involucije (BT7) oslobađa se delovanja komplementa na izraze u zagradama, tako da se dobije izraz kod kog komplement deluje samo na promenljive.
2. Koristeći distributivnost operacije \cdot prema operaciji $+$ izraz se dovodi na oblik zbiru konjukcija.
3. Koristeći zakone $aa = a$, $aa' = 0$ i $a + 0 = a$ i uklanjajući višestruka pojavljivanja jedne promenljive u jednoj konjukciji dobija se izraz u obliku DNF.
4. Da bi se od (bilo koje) DNF dobila SDNF svaku elementarnu konjukciju treba po potrebi proširiti promenljivama koje se u njoj ne pojavljuju.
5. Na kraju se samo još koristeći idempotentnost uklone sve savršene elementarne konjukcije koje se u zbiru pojavljuju više puta.

$$\begin{aligned}
 1. \quad I &= (x \cdot (\underline{\underline{y' + z'}}))' \cdot z + x'y'z \\
 &= (x' + (\underline{\underline{y' + z'}}')) \cdot z + x'y'z \\
 &= (x' + ((\underline{\underline{y}})' \cdot (\underline{\underline{z}})')) \cdot z + x'y'z \\
 &= (x' + y \cdot z) \cdot z + x'y'z \\
 2. \quad I &= x'z + y \cdot \underline{\underline{z}} \cdot \underline{\underline{z}} + x'y'z
 \end{aligned}$$

$$3. \quad I = \boxed{x'z + yz + x'y'z} \quad \text{DNF}$$

$$\begin{aligned}
 4. \quad I &= x' \cdot 1 \cdot z + 1 \cdot y \cdot z + x'y'z \leftarrow \\
 &= x' \cdot (\underline{\underline{y}} + \underline{\underline{y}}') \cdot z + (x + x')yz + x'y'z \\
 &= \underline{\underline{x'yz}} + \underline{\underline{x'y'z}} + xyz + \underline{\underline{x'y'z}} + x'y'z \\
 &\quad \text{ata} = a
 \end{aligned}$$

x, y, z

$$\frac{x'yz + x'y'z + xyz + x'y'z}{SDNF}$$

Primer: $I = (x \cdot (y' + z'))' \cdot z + x'y'z'$

1. Koristeći De Morganove zakone

$((a + b)' = a' \cdot b', \quad (a \cdot b)' = a' + b').$ i zakon involucije $((a')' = a;$ oslobađamo se delovanja komplementa na izraze u zagradama, tako da se dobije izraz kod kog komplement deluje samo na promenljive.

$$I = \left(x' + (y' + z')' \right) \cdot z + x'y'z' = (x' + yz) \cdot z + x'y'z'.$$

2. Koristeći distributivnost operacije \cdot prema operaciji $+$ izraz se dovodi na oblik zbiru konjukcija.

$$I = x'z + yzz + x'y'z'.$$

3. Koristeći zakone $aa = a$, $aa' = 0$ i $a + 0 = a$ i uklanjajući višestruka pojavljivanja jedne promenljive u jednoj konjukciji dobija se izraz u obliku DNF

$$I = x'z + yz + x'y'z'.$$

4. Da bi se od (bilo koje) DNF dobila SDNF svaku elementarnu konjukciju treba po potrebi proširiti promenljivama koje se u njoj ne pojavljuju

$$I = x'(y + y')z + (x + x')yz + x'y'z' = x'yz + x'y'z + xyz + x'yz + x'y'z'.$$

5. Na kraju se samo još koristeći idempotentnost uklone sve savršene elementarne konjukcije koje se u zbiru pojavljuju više puta

$$I = x'yz + x'y'z + xyz + x'y'z'.$$

0,0
0,1
1,0
1,1

BULOVE FUNKCIJE

Bulova funkcija od n promenljivih je svako preslikavanje $f : B^n \rightarrow B$.

Na dalje će se posmatrati samo Bulove funkcije definisane na dvoselementnoj Bulovoj algebri $(\{0, 1\}, +, \cdot, ', 0, 1)$.

$$f : \{0, 1\}^n \rightarrow \{0, 1\}$$

Svaki Bulov izraz jednoznačno određuje Bulovu funkciju, a jednoj Bulovoj funkciji odgovara više (beskonačno mnogo) ekvivalentnih Bulovih izraza.

Ako je $f(x_1, \dots, x_n)$ Bulova funkcija, definisana na dvoselementnoj Bulovoj algebri $(\{0, 1\}, +, \cdot, ', 0, 1)$, tada se SDNF (SKNF) mogu konstruisati na sledeći način:

$$\text{SDNF}(f(x_1, \dots, x_n)) = \sum_{(\alpha_1, \dots, \alpha_n) \in \{0, 1\}^n} f(\alpha_1, \dots, \alpha_n) x_1^{\alpha_1} \cdots x_n^{\alpha_n},$$

$$\text{SKNF}(f(x_1, \dots, x_n)) = \prod_{(\alpha_1, \dots, \alpha_n) \in \{0, 1\}^n} \left(f(\alpha_1, \dots, \alpha_n) + x_1^{\lceil \alpha_1 \rceil} + \dots + x_n^{\lceil \alpha_n \rceil} \right),$$

$$\text{gde je } x^\alpha = \begin{cases} x, & \alpha = 1 \\ x', & \alpha = 0 \end{cases} . \quad \begin{array}{c} x' = X \\ x^0 = X \end{array}$$

$$0 \cdot a = 0$$

$$0 + a = a$$

Primer:

x	y	$f(x, y)$
0	0	0
a)	0	1
1	0	0
1	1	1

$$\begin{aligned} SDNF(f(x, y)) &= f(0,0) \cdot x^0 \cdot y^0 + f(0,1) \cdot x^0 \cdot y^1 + f(1,0) \cdot x^1 \cdot y^0 + \\ &\quad + f(1,1) \cdot x^1 \cdot y^1 = 0 \cdot x^0 \cdot y^0 + 1 \cdot x^0 \cdot y^1 + 0 \cdot x^1 \cdot y^0 + 1 \cdot x^1 \cdot y^1 \\ &= 0 + x^0 \cdot y^1 + 0 + x^1 \cdot y^1 = x^0 \cdot y^1 + x^1 \cdot y^1 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} SKNF(f(x, y)) &= (f(0,0) + x^1 + y^1) \cdot (f(0,1) + x^1 + y^0) \cdot \\ &\quad \cdot (f(1,0) + x^0 + y^1) \cdot (f(1,1) + x^0 + y^0) = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} SDNF(f(x, y)) &= 0 \cdot x^0 \cdot y^0 + 1 \cdot x^0 \cdot y^1 + 0 \cdot x^1 \cdot y^0 + 1 \cdot x^1 \cdot y^1 \\ &= x^0 \cdot y^1 + x^1 \cdot y^1, \end{aligned} \left. \begin{array}{l} (0+x^0+y^1)(1+x^1+y^1) \\ (0+x^0+y^0)(1+x^1+y^0) \\ = (x+y)(x^0+y^1) \end{array} \right\} = (x+y)(x^0+y^1)$$

$$\begin{aligned} SKNF(f(x, y)) &= (0 + x^1 + y^1) (1 + x^1 + y^0) (0 + x^0 + y^1) (1 + x^0 + y^0) \\ &= (x+y)(x^0+y^1). \end{aligned} \left. \begin{array}{l} (0+x^1+y^1)(1+x^1+y^0) \\ (0+x^0+y^1)(1+x^0+y^0) \\ = (x+y)(x^0+y^1) \end{array} \right\} = (x+y)(x^0+y^1)$$

x	y	$f(x, y)$
0	0	1
0	1	1
1	0	0
1	1	1

$$\begin{aligned} SDNF(f(x, y)) &= f(0,0) x^0 y^0 + f(0,1) x^0 y^1 + f(1,0) x^1 y^0 + f(1,1) x^1 y^1 \\ &= 1 \cdot x^0 y^0 + 1 \cdot x^0 y^1 + 0 \cdot x^1 y^0 + 1 \cdot x^1 y^1 \\ &= x^0 y^0 + x^0 y^1 + 0 \cdot x^1 y^0 + x^1 y^1 \\ &= x^0 y^0 + x^0 y^1 + x^1 y^1 \end{aligned}$$

b)

x	y	z	$f(x, y, z)$
0	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	1
0	1	1	1
1	0	0	0
1	0	1	1
1	1	0	0
1	1	1	1

$$\begin{aligned} SDNF(f(x, y, z)) &= x^0 y^1 z^0 + x^0 y^1 z^1 + x^1 y^0 z^1 + \\ &+ x^1 y^1 z^1 \\ &= x^1 y^1 z^1 + x^1 y^1 z^0 + x^1 y^0 z^1 + x^0 y^1 z^1 \end{aligned}$$

$$SDNF(f(x, y, z)) = x'yz' + x'yz + xy'z + xyz,$$

$$SKNF(f(x, y, z)) = (x + y + z)(x + y + z')(x' + y + z)(x' + y' + z).$$

$$\begin{aligned} SKNF(f(x, y, z)) &= (x^1 + y^1 + z^1)(x^1 + y^1 + z^0)(x^0 + y^1 + z^1)(x^0 + y^0 + z^1) \\ &= (x + y + z)(x + y + z^1)(x^1 + y + z)(x^1 + y^1 + z) \end{aligned}$$